

Uw zaken in eigen hand

Meer verantwoordelijkheid, maar ook meer keus. Op geldgebied krijgen we steeds meer zelf te regelen. En dan is financiële planning een must.

DOOR PAUL VAN DER KWAST | ILLUSTRATIE JACOB STEAD

Aan geldzaken hoefde u tien, vijftien jaar geleden weinig tijd te besteden. Het pensioen werd automatisch opgebouwd en was min of meer gegarandeerd; banken waren royaal bij het uitlenen van geld voor een woning en met een (bank) spaar- of beleggingshypotheek bouwde u belastingvrij kapitaal op voor de aflossing van die hypotheek. Als het tegenzat en u werd ontslagen, wachtte u een riante ontslagvergoeding die u

vervolgens in een Stamrecht bv liet renderen. En als u ziek werd, kreeg u een levenslange uitkering op basis van uw laatstverdiende inkomen. Voor advies ten slotte kon u terecht bij uw bank, hypotheekadviseur of tussenpersoon zonder direct daarvoor te hoeven betalen.

Inmiddels zijn allerlei gunstige fiscale regelingen versoberd of afgeschaft, banken kijken moeilijk als u geld komt lenen en advies wordt apart in rekening gebracht. Ook het bestaan

Zogenaamde algemene wijsheden hoeven niet altijd voor u te gelden



ANDRIES VAN DER LEIJ
Neuro-econom

'Bij te veel keuzes schieten we in de stress en denken we: laat maar'

PETER PAUL DE VRIES
Ceo Value8

'Ik ben voor de aandelenmarkt heel positief'



als werknemer is minder comfortabel geworden. Uw toekomstige pensioen is mogelijk lager dan verwacht en als u wordt ontslagen, krijgt u minder geld mee. Vindt u elders een nieuwe baan, dan krijgt u waarschijnlijk eerst een tijdelijk contract.

Risico's

'Veel mensen zijn zich niet bewust van de risico's die zij tegenwoordig lopen', zegt Jacqueline van der Vorm, onafhankelijk financieel planner in Hoofddorp. 'Tot zelfstandigen, en daar zijn er steeds meer van, is dat besef wel doorgedrongen. Maar veel mensen in loondienst realiseren zich nog niet voldoende hoe de wereld is veranderd, dat oude zekerheden niet langer vanzelfsprekend zijn en dat zij daarom meer over risico's moeten nadenken. Zo komt het steeds vaker voor dat werkgevers een sobere of helemaal geen pensioenregeling hebben. Dit betekent niet alleen dat er geen oudedagsvoorziening is, maar ook geen nabestaandendeckering of aanvulling bij arbeidsongeschiktheid. Net als de WW is de WIA gebonden aan een maximum loon (ruim € 50.000, red.) waardoor de inkomsterugval fors kan zijn, zeker voor hogere inkomens.'

Nu is het nadenken over geldzaken en financiële planning niet ieders hobby. Bij zogeheten 'life events' — grote incidentele gebeurtenissen als de aankoop van een huis of het in dienst treden bij een nieuwe werkgever — wordt u min of meer gedwongen stil te staan bij uw financiën. Maar als alles 'loopt', heeft u er misschien weinig behoefte aan om systematisch na te denken over uw financiële toekomst. Terwijl het verstandig is om dat wel te doen. ¶



JEROEN DIJSSELBLOEM
Minister van Financiën

'Ik ben nog bij dezelfde tussenpersoon als toen ik afstudeerde'



Vermogensregie

Financiële planning betekent niet dat u de toekomst kunt bepalen. Een scheiding, tegenvallers op de beurs of ontslag kunnen ertoe leiden dat uw verwachtingen niet uitkomen. De wereld is niet maakbaar en dat geldt ook voor uw financiën. Maar door er in elk geval over na te denken, vergroot u de kans dat uw verwachtingen wel uitkomen en is de kans op ongelukken kleiner.

Flexibiliteit

‘Bovendien word je door het in kaart brengen van je financiën vrijer in het maken van keuzes’, zegt Gaston Hendriks, financieel planner bij KapitaalMeester in Voorburg. ‘Ik merk dat mijn klanten, vooral de jongere generatie, steeds meer waarde hechten aan flexibiliteit. Vroeger gingen mensen voor bijvoorbeeld een pensioen standaard naar een bank of verzekeraar en kochten een lijfrente. Ze dachten vanuit de bestaande producten. Maar tegenwoordig zijn mensen zich er meer van bewust dat zij keuzes hebben. Ze bedenken eerst wat zij willen en kijken vervolgens of daar producten bij passen. Voorbeeld: sommige klanten investeren bewust geen geld in een aanvullend pensioen (in box 1), maar bouwen in plaats daarvan liever zelf vermogen op (in box 3). Dan houden ze grip op hun vermogen en zijn ze minder afhankelijk van zich wijzigende fiscale regels.’

Dat standaardproducten niet langer de norm zijn en dat flexibiliteit belangrijker wordt, betekent wel dat u meer huiswerk zult moeten doen. Of dat u meer advies inkoopt als u niet zelf wil gaan rekenen, uw situatie complex is of u behoefte heeft aan een second opinion. Bijvoorbeeld bij een financi-

eel planner of een andere financiële dienstverlener die breder denkt dan vanuit het bestaande productaanbod.

Checklist

Financiële planning begint met het maken van een lijst met onderwerpen die voor u relevant zijn. Daarbij is een checklist handig (zie kader). Verder zou iedereen zijn eigen belastingaangifte moeten invullen of die in elk geval een keer moeten doornemen. Zo krijgt u snel een beeld van uw financiën; bovendien stuit u bij het doorlezen van alle vragen in de aangifte mogelijk op onderwerpen waaraan u zelf niet zo snel had gedacht.

Is de lijst gemaakt, stel dan prioriteiten: breng een hiërarchie aan. Welke punten vindt u het belangrijkste? Wat voor u belangrijk is, hangt onder meer

af van uw gezinsinkomen, van uw verwachtingen en van uw levensfase.

Zekerheid

Als u weet welke punten voor u belangrijk zijn, is de volgende stap het inschatten van uw risicotolerantie. Heeft u een sterke behoefte aan duidelijkheid en zekerheid en wilt u liefst alle risico's in kaart brengen en die ook zo veel mogelijk afdekken? Dat kan, maar dat is natuurlijk duurder. Zo kunt u als zelfstandige een arbeidsongeschiktheidsverzekering afsluiten die bijna alle denkbare risico's dekt. Om een inkomen van een ton te verzekeren tegen alle denkbare ziektes, bent u jaarlijks ongeveer €10.000 kwijt (wel fiscaal aftrekbaar). Misschien is voor u die veiligheid het geld waard. Een ander geeft dat geld liever uit en neemt het

Bekijk eens in de paar jaar of uw financiën nog op koers liggen



SEBASTIAAN HOOFT
Investeerder, spreker en dj

‘Mijn vermogen zag ik als een last’



risico ziek te worden, terwijl een derde kiest voor een tussenvorm door zelf een buffer op te bouwen of door slechts een laag inkomen te verzekeren.

De ene keuze is niet beter of slechter dan de andere, als u er maar over nadenkt. Luister daarbij naar anderen, maar realiseert u zich dat sommige zogenaamde algemene wijsheden niet voor u hoeven te gelden. Zo is het tegenwoordig populair om af te lossen op de hypotheek. Maar aflossen is niet altijd verstandig. U houdt dan namelijk minder geld over. Als de huishoudbeurs door dat aflossen leeg raakt, als gevolg van bijvoorbeeld een ontslag of een scheiding, moet er misschien op een gegeven moment weer worden bijgeleend. Over zo'n persoonlijke lening betaalt u een hoge rente die bovendien niet aftrekbaar is.

Actieplan

Als u weet wat u wilt, kijkt u of er financiële producten zijn die u daarbij kunnen helpen. Het goede nieuws is dat financiële producten de laatste jaren aanzienlijk eenvoudiger en doorzichtiger zijn geworden. Lijfrente(woeker)polissen met onleesbare polisvoorwaarden zijn vervangen door bankspaarrekeningen, waarbij u in een oogopslag ziet wat u krijgt.

Financiële apk

Wetten veranderen regelmatig, u verandert en uw financiën veranderen. Bekijk daarom eens in de paar jaar, of na een life event zoals ontslag of een verhuizing, of uw persoonlijke financiën nog op koers liggen. Denk daarbij niet alleen aan puur financiële zaken, maar ook aan uw testament en de huwelijkse voorwaarden. ●

CHECKLIST

- Begrijpt u alle financiële en juridische producten die u heeft, zoals uw beleggingen, pensioen en testament?
- Doet u zelf uw belastingaangifte? Zo nee, waarom niet?
- Is er pensioen geregeld en zo ja, hoe zit dat pensioen in elkaar? Kunt u daar zelf nog invloed op uitoefenen – bijvoorbeeld op het beleggingsbeleid – of ligt alles vast?
- Als er geen pensioen is geregeld, wilt u dan zelf pensioen opbouwen en zo ja, hoe flexibel moet dat pensioen zijn?
- Verwacht u de komende jaren een belangrijke inkomensstijging of -daling?
- Hoelang wilt u blijven werken, al dan niet parttime?
- Wilt u nog een keer een (duurder) huis kopen?
- Zijn er andere grote uitgaven die u ooit wilt of moet doen?
- Heeft u kinderen of hoopt u die te krijgen, en wilt u voor hun studie geld opzijleggen?
- Als u een partner heeft, weet u dan wat de financiële gevolgen van een eventuele scheiding zijn?
- Verwacht u een (aanzienlijke) erfenis of schenking te krijgen?
- Hoe zeker is uw baan en hoe is uw positie op de arbeidsmarkt?
- Hoe gezond bent u en wat zijn de financiële gevolgen als u ziek wordt?
- Heeft u nagedacht of u ooit wilt schenken of nalaten?

Handige sites

www.gripopjevermogen.nl

www.berekenhet.nl

www.mijnpensioenoverzicht.nl

www.vooruitkijken.nl



KEES DE KORT
Beurscommentator

'Soms moet je als belegger een tijdje niets doen'

ANNEMARIE VAN GAAL
Ondernemer

'Gemeenschap van goederen? Gemeenschap van schulden, bedoel je'

